

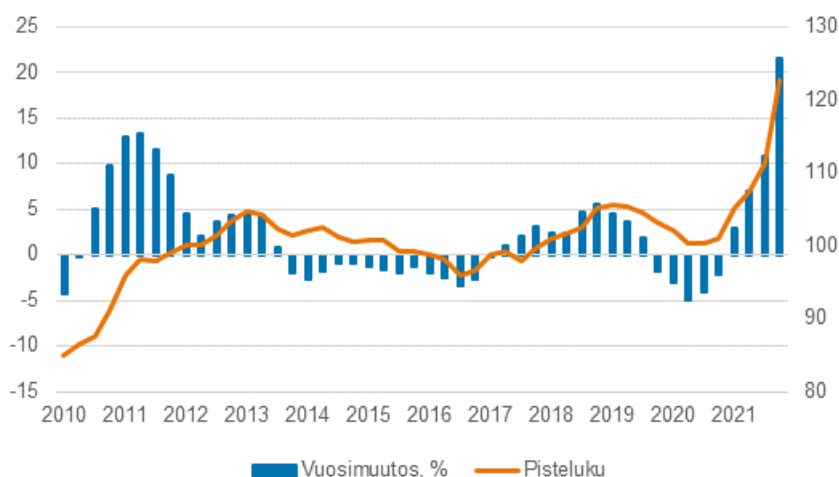
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi

2021, 4. vuosineljännes

Maatalouden tuotantopanosten hintoihin roima nousu

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat nousivat reilulla viidenneksellä vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä vuodentakaiseen verrattuna. Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut maksoivat 28 prosenttia ja investoinnit 8 prosenttia enemmän. Panoshinnat nousivat kauttaaltaan. Lannoitteet maksoivat yli tuplasti, energia kolmanneksen ja rehut reilun viidenneksen enemmän kuin vuosi sitten. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tuoreimmasta maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksistä. Indeksii kertoo, kuinka paljon maatalouden tuotantotarvikkeiden, palvelujen ja investointien hinnat ovat muuttuneet vuodesta 2015.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, q1/2010-q4/2021

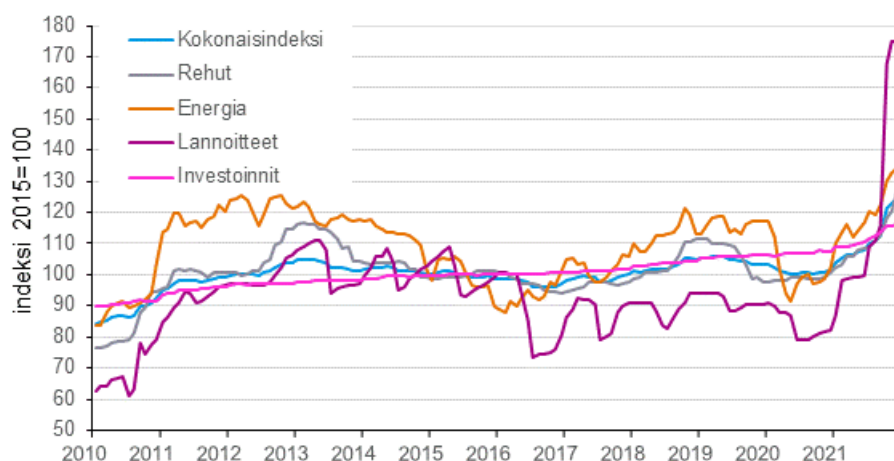

Lannoitteiden hinnat eivät laskeneet tavanomaiseen tapaan kesällä uuden lannoitekauden alkaessa, vaan hintojen nousu alkoi jo kesällä kiihtyen loppuvuotta kohden. Hinnan nousuun vaikutti lähinnä maakaasun ja lannoiteraaka-aineiden raju hinnan nousu. Tyypilannoitteet maksoivat 144 prosenttia enemmän ja yhdistelmälannoitteet 114 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Rehuviljojen hinnat nousivat 61 prosenttia

ja rehuseokset maksoivat viidenneksen enemmän. Rehuviljojen kalliit hinnat aiheuttavat huolia erityisesti ostorehujen varassa olevilla eläntiloilla.

Polttoaineiden hinnat lähtivät nousuun jo vuoden 2021 alusta ja sähkön hinta vuoden toisella puoliskolla. Polttoöljyt maksoivat puolet ja sähkö 12 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Rakennuskustannusten nousu näkyi sekä rakennusten korjauskustannusten että rakennusinvestointien hinnoissa. Korjauskustannukset olivat viidenneksen ja rakennusinvestoinnit 11 prosenttia kalliimmat. Kone- ja kuljetuskaluston hinnat nousivat 6 prosentilla.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2021

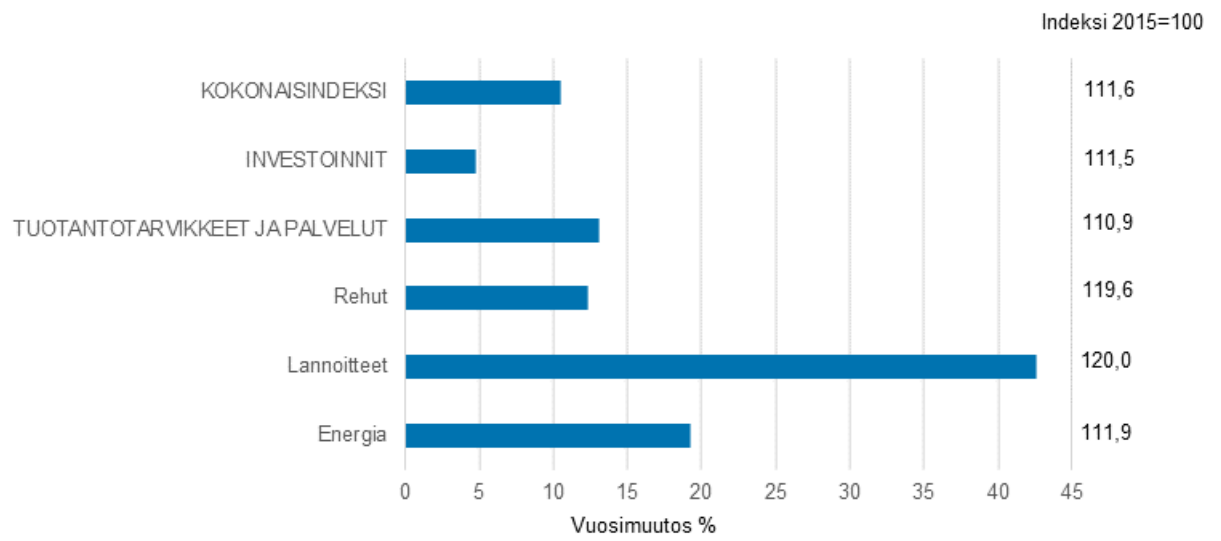
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 4. vuosineljännes 2021

Indeksit (2015=100)	Pisteluku IV/2021	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
Kokonaisindeksi	122,7	10,3	21,5
Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut	125,5	13,5	27,6
Maatalouden investointeihin käytettävät tavarat ja palvelut	115,9	2,8	7,9

Tuotantopanosten ostohinnat päättyivät 10 prosentin nousuun vuonna 2021

Maatalouden tuotantopanosten ostohinnat nousivat 10,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Tuotantotarvikkeiden ja palvelujen hinnat maksoivat 13 prosenttia ja investoinnit vajaat 5 prosenttia enemmän. Kun viime vuoden lukuja vertaa edeltävien 10 vuoden keskimääräiseen hintatasoon, maksoivat tuotantotarvikkeet ja palvelut sekä investoinnit 9 prosenttia enemmän.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 2021

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, IV/2021.....5

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit ja kuluttajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2021.....6

Liitekuvio 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2021.....6

Laatuseloste: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100.....7

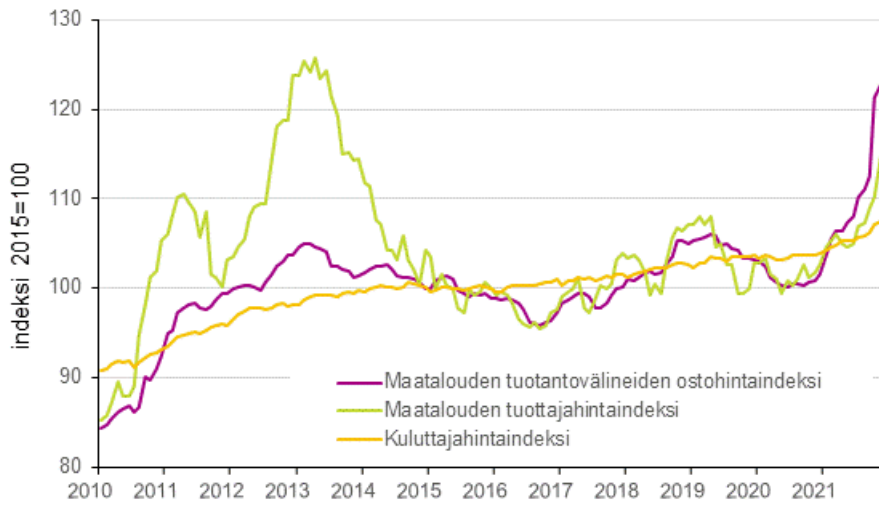
Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, IV/2021

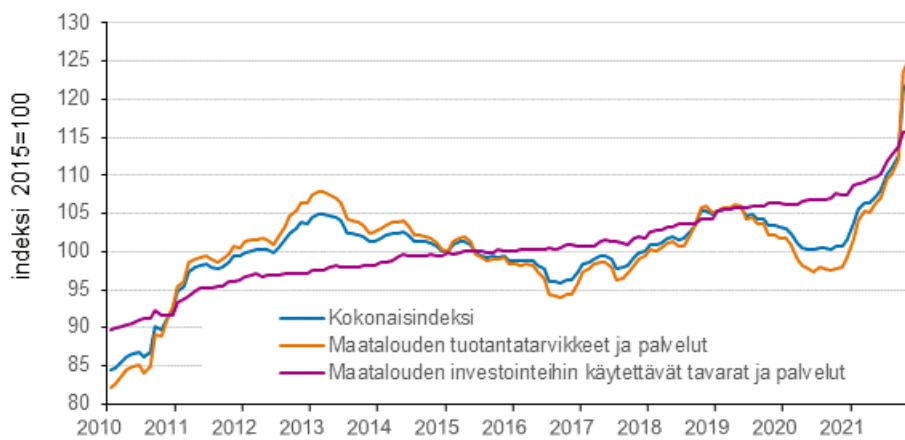
Indeksinimike	Pisteluku	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
200000 MAATALOUDEN TUOTANTOTARVIKKEET JA PALVELUT (Panos 1)	125,5	13,5	27,6
201000 SIEMENET JA TAIMIMATERIAALI	108,3	11,0	13,9
202000 ENERGIA, VOITELUAINEEET	132,2	9,7	32,9
203000 LANNOITTEET JA MAANPARANNUSAINEEET	172,5	54,2	111,3
204000 KASVINSUOJELUTUOTTEET JA TORJUNTA-AINEET	100,2	-0,2	3,7
205000 ELÄINLÄÄKINTÄKULUT	106,4	0,8	2,5
206000 ELÄINTEN REHUT	121,5	9,5	21,9
207000 KONEIDEN HUOLTO JA KORJAUS	107,3	5,3	4,9
208000 RAKENNUSTEN HUOLTO JA KORJAUS	128,1	1,4	19,5
209000 MUUT TAVARAT JA PALVELUT	109,4	1,5	4,8
210000 MAATALOUDEN INVESTOINTEIHIN KÄYTETYT TAVARAT JA PALVELUT (Panos 2)	115,9	2,8	7,9
211000 TARVIKKEET	116,7	2,9	6,2
211100 KONEET JA MUUT LAITTEET	115,1	3,9	6,7
211200 KULJETUSKALUSTO	118,2	2,0	5,7
212000 RAKENNUKSET	115,3	2,9	11,0
212100 MAATALOUSRAKENNUKSET (EI ASUINRAKENNUKSET)	115,3	2,9	11,0
219000 MUUTA	108,4	1,2	4,1
220000 MAATALOUDEN TUOTANTOVÄLINEIDEN OSTOHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (Panos 1 + Panos 2)	122,7	10,3	21,5

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit ja kuluttajahintaindeksi
2015=100, 1/2010–12/2021

Liitekuvio 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi
2015=100, 1/2010–12/2021

Laatuseloste: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100 sisältää indeksipistelukuja maatalouden tuotantopanosten hinnanvaihteluista. Indeksini kuvaa viljelijän kannalta tuotantopanosten arvonlisäverottomien hintojen kehitystä ja hintakehityksen vaikutusta maatalouden tuotantopanosten ostoihin liittyviin menoihin. Tilaston käyttäjiä ovat mm. kansantalouden tilinpito maatalouden taloustilien yhteydessä, tutkimuslaitokset, Eurostat, DG Agri, FAO ja viljelijät.

1.2 Käsitteet

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi sisältää hintaindeksitietoja maatalouden tuotantopanosten ostohinnoista. Indeksini keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitteetietokannassa ja kuvattu indeksini menetelmäselosteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/ttohi/men.html>.

1.3 Luokitukset

Indeksini kuusinumeroinen luokitus noudattaa maatalouden tilinpidon luokitusta pääpiirteissään (Economic Accounts for Agriculture EAA, jolla on yhteys kulloinkin voimassa olevaan toimialaluokitukseen NACE ja sen suomalaiseen versioon TOL). Tiedot on luokiteltu Eurostatin kuusinumeroisen luokituksen mukaan kahteen pääryhmään: 1. maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut sekä 2. maatalouden investointeihin käytetyt tavarat ja palvelut. Pääryhmät on jaettu yhteensä 12 alaryhmään, jotka on esitetty tarkemmin julkaisussa EU:n Maataloushintatilastojen käsikirja ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

1.4 Tietolähteet

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksini pääasialliset tietolähteet ovat yritykset, yhdistykset ja maatalouskaupan keskusliikkeet. Suoraan yrityksiltä kerättävien tietojen lisäksi hintaindeksini laadinnassa käytetään hyväksi myös muiden Tilastokeskuksen tilastojen hintatietoja tai indeksipistelukuja.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Maatalouden hintaindeksit laaditaan Tilastokeskuksessa yhteistyössä Eurostatin kanssa perustuen "herrasmiehsopimukseen". Maatalouden ostohintaindeksini hintatietojen keruu ja tilaston laatiminen perustuu välillisesti seuraaviin lakeihin: EP:n ja neuvoston asetus maatalouden tilinpidosta (EY) N:o 138/2004, Laki maaseutuelinkeinotilastoista 20.12.1996/1197, Laki maaseutuelinkeinorekisteristä 29.12.1994/1515, Tilastolaki 23.4.2004/280.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi lasketaan Laspeyres'n hintaindeksini mukaisesti. Indeksini laskenta vaatii perusvuoden painorakenteen lisäksi indeksini sisältämien tuotteiden ja palveluiden kuukausittaisen hintaseurannan. Perusvuotta vaihdetaan yleensä viiden vuoden välein, jolloin painorakenne muutetaan vastaamaan perusvuoden tilannetta. Perusvuosi päättyy nollaan tai viiteen.

Painorakenne perustuu tilaston perusvuotena hankittujen tavaroiden ja palveluiden ostokustannuksiin sekä muilta maataloilta välituotekäyttöä varten hankittujen viljelykasvituotteiden kustannuksiin.

Indeksit lasketaan kuukausi-, neljännesvuosi ja vuosi-indekseinä.

Kutakin indeksiin kuuluvaa hyödykettä on valittu edustamaan yksi tai useampi tuote tai palvelu, joiden hintoja seurataan kuukausittain. Hintatiedot ovat koko kuukauden määräpainotettuja keskihintoja tai hintoja tilastokuukauden 15. päivän sisältävältä viikolta. Joitakin hintatietoja, kuten investointitarvikkeiden ja varaosien hintoja, kysytään tarvittaessa harvemmin.

Indeksilaadintamenetelmää on kuvattu tarkemmin tilaston kotisivuilta löytyvissä menetelmäkuvauksissa ja maatalouden hintaindeksien käsikirjassa ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi mittaa maataloudessa, puutarhataloudessa ja turkistarhauksessa käytettävien tuotantotarvikkeiden ja -palveluiden sekä investointien hintakehitystä. Indeksien laskentaa varten kerätään noin 350 hintatietoa. Indeksit ei kata palkkojen, palkkakustannusten, vakuutusmaksujen eikä korko- ja pellon vuokramenojen kehitystä. Indeksit kattaa koko Suomen ja alueellista jakoa ei ole.

Tilasto mittaa maataloudessa käytettävien tavaroiden ja palveluiden ostohintojen ns. puhdasta hinnanmuutosta. Indeksilaskenta perustuu parivertailuun. Ideana on seurata tilaston sisältämien tuotteiden ja palvelujen hintoja ja laskea niiden avulla indeksipisteluvut. Tuotteet kuitenkin muuttuvat ajassa. Niiden fyysisissä ja taloudellisissa ominaisuuksissa tapahtuu muutoksia, jolloin suora parivertailu ei ole mahdollista. Tällaisissa tapauksissa estimoidaan laadunmuutumisesta johtuva osa hinnanmuutoksesta, ja se eliminoidaan tilastosta. Esimerkiksi traktorin tekniset ominaisuudet muuttuvat uuden mallin myötä, tuotteen takuu- tai rahoitusehdot saattavat muuttua tai paljousalennusten ehtoja muutetaan; tämänkaltaisista muutoksista johtuva hinnanmuutos ei vaikuta indeksin pistelukuihin.

Laadunmuutoksia on erityisesti lannoitteissa, rehuissa ja koneissa. Tuottajien ostamat tarvike-erät ovat erikokoisia ja myös rahtikustannus vaihtelee; indeksissä pyritään seuraamaan samankokoisen tavaraerän hintaa tilalle toimitettuna. Lannoitteiden ja rehujen osalta oletetaan, että ne käytetään saman tuotantojakson aikana.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Indeksi julkaistaan 45 päivää tilastoneljänneksen päättymisen jälkeen. Mikäli 15. päivä osuus viikonloppuun tai arkipyhään, julkaistaan tilasto seuraavana arkipäivänä. Marraskuun puolivälissä julkaistaan ennuste koskien vuoden keskimääräisiä pistelukuja. Tarvittaessa julkaistaan ylimääräisiä tilastojulkistuksia. Tarkempi julkaisuaikataulu löytyy osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksistä julkaistaan internetissä julkistusten yhteydessä tuoreimpia lukuja käsittelevä lyhyt tiedote, joka löytyy tilaston kotisivulta.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi julkaistaan seuraavissa paikoissa: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin kotisivuilla (<http://tilastokeskus.fi/til/ttohi/index.html>), Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Tilastokatsauksissa, Maataloustilastollisessa vuosikirjassa (Luke) ja Eurostatin julkaisuissa ja tietokannoissa.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta (sähköpostiosoite mthi@stat.fi ja puhelinnumero 029 551 1000 / maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maatalouden hintaindeksit ovat vertailukelpoisia pääosin muiden EU-maiden maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksien kanssa.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksiä on laskettu vuodesta 1990 lähtien Eurostatin luokituksilla. Indeksisarjat eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia nykyisin käytössä oleviin indeksisarjoihin, esimerkiksi verotuksen ja luokitusten osalta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maatalouden hintaindeksit kuvaavat maataloustuotteiden ja tuotantovälineiden arvonlisäverottomien hintojen muutoksia: indeksit eivät kuvaa määrien, viljelijän saaman tulon tai menojen muutoksia. Suomen liittyessä Euroopan unioniin vuonna 1995 muutettiin maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin laskentaperusteita Eurostatin luokitusten mukaisiksi. Maatalous tuli vuoden 1995 alusta arvonlisäverotuksen piiriin, mikä laski indeksiä tuona ajankohtana.

Lisätietoja

Marianne Rautelin 029 551 3421
Vastaava osastopäällikkö:
Katri Kaaja

mthi@stat.fi
www.tilastokeskus.fi

Lähde: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute